

14.11.21, Telecí

Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého.

POZDRAV Milost vám a pokoj od Boha, Otce našeho, a Pána Ježíše Krista.

INTROIT Hospodinův zákon je dokonalý, udržuje při životě. Hospodinovo svědectví je pravdivé, nezkušený jím zmoudří. Hospodinova ustanovení jsou přímá, jsou pro radost v srdci. Hospodinovo přikázání je ryzí, dává očím světlo. (Ž 19, 8–9) Amen

PÍSEŇ 161 Tebe, Bože,

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, náš nebeský Otče, ty jsi dobrý a tvé milosrdenství nezná hranic. Jsi svatý, a přesto chceš nás, obyčejné lidi mít svými dětmi. Miluješ nás jako nejlaskavější Otec.

Pane Ježíši Kriste, ty jsi dosvědčil mezi lidmi Boží lásku, když jsi za nás všechny zemřel na kříži. Tak jsi nás naučil, co to znamená skutečně milovat. Vyznáváme, že jsme živi z tvé lásky.

Duchu svatý, otevíráš nám nové obzory. Ukazuješ nám Otce a stavíš před nás naše bližní. Dáváš nám moc a sílu, abychom o lásce nemuseli jen mluvit, ale mohli láskou žít.

Bože trojjediný, smiluj se nad námi. Odpusť, že často nejsme schopní milovat bez podmínek. Prosaď svoji lásku mezi námi a na celém světě. Dej, ať tomu slouží i toto shromáždění. Amen

1. ČTENÍ Ex 20, 1-17, Dt 6, 4-15

PÍSEŇ 607 Bůh je náš, 442 Pane dnešek,

OHLÁŠKY

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Svatý Bože, náš dobrotivý Otče, dáváš nám své Slovo. O tvých slavných skutcích vydávají svědectví apoštolové i proroci.

Prosíme za to, aby se lidem dostávala do ruky Bible. Třeba nahodile, třeba ze zvědavosti, třeba jako jiná četba. Pošli jim do cesty někoho, kdo by jim vyložil, co čtou. Dej jim, aby tomu, co čtou, přišli na chuť. Přemož jejich pochyby. Upozorni je na sám střed evangelia. Nám pak dej nebát se jejich otázek ani kritiky.

Prosíme za děti, za konfirmandy, za mládež. Prosíme za účastníky biblických hodin v našich sborech. Probud' v nich zájem. Prosíme o živé a přesvědčivé vykladače. Ať nelitují příprav, modliteb za správné chápání. Polož základy lásky k svému Slovu do srdcí budoucích kazatelů, bohoslovců i laiků.

Prosíme za čtenáře a posluchače kázání, kteří se ještě neprokousali k poslušnosti tvých přikázání, k zasvěcení svých životů tvé vůli a k následování Kristových šlépějí. Prosíme za nemocné a umírající.

Učiň, aby zaslechli pozvání do tvého království a utvrdili se ve víře, že jsi přemohl smrt a dal nám v Kristu nový život.

Dej své církvi jednotu, v jaké jsme zvyklí společně volat: Otče náš ...

POSLÁNÍ Nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance, potom však uvidíme tváří v tvář. Nyní poznávám částečně, ale potom poznám plně, jako Bůh zná mne. A tak zůstává víra, naděje, láska – ale největší z té trojice je láska. 1.Kor 13, 8-13

POŽEHNÁNÍ ,Hospodin tě požehná a ochrání tě, Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a bude ti milostiv, Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.‘ Num 6, 24-26

PÍSEŇ 485 Král věčný,

2. ČTENÍ (ZÁKLAD KÁZÁNÍ)

Mk 12, 28-31

Přistoupil k němu jeden ze zákoníků, který slyšel jejich rozhovor a shledal, že jim dobře odpověděl. Zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?“ Ježíš odpověděl: „První je toto: ‚Slyš, Izraeli, Hospodin, Bůh náš, jest jediný pán; miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, z celé své duše, z celé své mysli a z celé své síly!‘ Druhé je toto: ‚Miluj svého bližního jako sám sebe!‘ Většího přikázání nad tato dvě není.“

Milí přátelé,

co si myslíte, že je v životě nejpodstatnější? Nebo aspoň to podstatné. Nejpodstatnější v lidském životě je víra, naděje a láska. Jeden čas se tomu dokonce říkalo křesťanské hodnoty, než se došlo k tomu, že mohou být i obecně platné a nemusí být hned vztahovány na křesťanství. Už proto, že u víry, naděje a lásky by také mělo být jasné: víry v koho a lásky ke komu.

Ježíš je však především nadšen už z té otázky, které přikázání, míněno Boží, je první neboli největší ze všech? A hned na to odcituje vyznání víry, jak se je učil starý Izrael, totiž lásky k Bohu a k tomu přidal, abychom milovali svého bližního jako sebe sama. Nic většího už na světě není a asi ani nebude.

Ale nejpodstatnější nakonec zůstává ta otázka, které přikázání je první neboli největší ze všech? A co je i pro Ježíše nejpodstatnější.

Jde o úplně normální otázku a po všech těch dřívějších zákeřnostech působí jako balzám na duši. Co je v tom životě nejpodstatnější?

Zákoník se přitom ptá na jediné přikázání, milovat svého Boha, a Ježíš mu odcituje hned tři. Vedle svého Boha i svého bližního i sama sebe. Začne sice Bohem, vyznáním jediného Boha a jediného Pána, ale následně k tomu připojí i svého bližního a sebe sama. A my si nyní rozebereme, co to vlastně znamená.

Láska je vztah. A milovat svého Boha znamená mít ho na prvním místě. Nejde o cit, láska a vztah může být i racionální, rozumový, mám někoho rád, protože to tak má být. Láska k Bohu není ani jednorozměrná, mám rád svého Boha, protože on má rád mě. A mě má rád i proto, že si mě tak trochu stvořil k obrazu svému. Bůh je můj stvořitel a vykupitel a já nevím, co všechno, ale především mě má rád takového, jaký jsem a já mám rád svého Boha takového, jaký je. Láska je vztah i ke svému bližnímu, ke komu už taky jinému kromě sebe sama, k čemuž se ještě dostaneme. Láska je totiž vztah především k sobě samému. Ale nikoli tak, že bych já byl ten nejdůležitější na celém světě, ale tak, že si sám sebe vážím, mám se rád a svou lásku k sobě samému přenáším i na ty druhé. To nám dnes tak strašně chybí, aby ta láska nekončila zase jen u mě. Ale mohla pokračovat i k někomu jinému, někomu dalšímu. Aby to nešlo jen od bližního k sobě, ale i od sebe k mému bližnímu.

Ježíš tuto otázku však dostává v situaci, kdy kolem sebe jakoby očekává normální lidi. Což je další věc, u které bych se chtěl na chvíli zastavit. Kdo jsou normální, nikoli slušní lidé. A kde například žijí. Jestli v nějaké rezervaci nebo všude na světě. Ježíš přitom vychází z otázky, které přikázání je největší ze všech. Což je úplně normální otázka, která jen čeká na svou odpověď. A tak bychom se měli ptát všichni. Ta otázka však přichází ze strany, kde by to už nikdo nečekal, ze strany zákoníků, kteří jen čekají na to, co jim Ježíš řekne. A na co ho opět budou moci nachytat. Zákoníci však nebyli úplně normální, chtěli Ježíše nachytat, přivést ho do úzkých, vystavit ho nejen nějakému příkoří, ale rovnou zákeřnostem. Někdy byli až hnusní a zlí. Tentokrát se však ptají na něco jiného, na něco dejme tomu normálního, které přikázání je první ze všech? A čekají, že jim ocituje to, co sami důvěrně znají. Přikázání a zároveň vyznání lásky ke svému Bohu. Což by bylo i normální.

Ten však využije toho, že se ho taky někdy někdo zeptá i na něco jiného než obvykle a odpoví poměrně rozsáhlou větou, že sice první a největší přikázání je to a to, ale to druhé a zároveň třetí je k tomu také. Možná je z toho Ježíš až dojat, že se s ním někdo chce bavit i o jiných věcech než normálně, třeba i o něm samém, jak se má a tak a neřeší jen to, co je stejně každému jasné. Ježíš má rád lidi a svou lásku k lidem dává najevo tak, že tomu učí i ty ostatní.

A snad je to i odpověď na otázku, co je dnes vlastně ještě normální. Ježíš však jako by čekal ještě na něco jiného, na něco podstatného. Jako by už sám byl unaven, ne-li úplně zničen a odrovnán z toho, co musel kolem sebe všechno řešit a jakoby i sám ponejvíce čekal na to, až se s ním někdo začne úplně normálně bavit, třeba i jako rovný s rovným a nebude jen čekat na ty druhé, až si bude moci pořádně s někým nebo aspoň mít s kým popovídat beze strachu z nějaké zákeřnosti, až nebude neustále jen někým zkoušen, co všechno ví a neví, ale bude moci povědět i něco svého, až nebude muset být jen poučován, co si má myslet a jak to na tom světě chodí, ale bude moci něco říct i sám za sebe. Možná i to bylo pro Ježíše vedle ukřižování tím největším martyriem, o čem se s různými lidmi musel bavit. A ne, že by se tím chtěl nad někoho povyšovat, ale jako by stál o úplný normální, lidský rozhovor, jako by stál o to bavit se třeba i o lidech kolem a jako by mu šlo hlavně o to kým může pro druhé být. Ježíš svým rozšířením o svého bližního jako sám sebe vede i toho zákoníka k tomu, že nejde jen o to milovat svého Boha, ale i druhého člověka. Někoho, kdo je jiný, než jsem já a současně mám k němu stejný vztah jako k sobě. Kdo tedy je tak trochu jako já. Ale zároveň předpokládá, že má člověk sám sebe rád, což však rozhodně není tak samozřejmé, jak by se i mohlo zdát. Ježíš i nás tomu však chce naučit. Už nejde jen o znalost všeho možného, ale především sebe sama.

A jak se to dělá? Jak se to člověk naučí milovat svého bližního jako sám sebe. Ježíš své troj-příkázání lásky sleduje od příkázání lásky k Bohu a možná někde tady je také klíč k tomu, co má člověk dělat se svým bližním, potažmo se sebou samým. Má-li člověk rád svého Boha, a to i celou svou osobností, už mu většinou nic nebrání v tom svou lásku obrátit k tomu, kterého bude milovat úplně stejně jako sám sebe. My si někdy, a to i pro svou lásku, připadáme strašně nedostateční, tím, že si nás však zamiloval náš nebeský Otec, přijímáme i my sami sebe takové, jací jsme a tatáž láska nás vede i ke druhým lidem. Někdy je to taková rovnice, zvláště, když je někdo zamilovaný, tak občas pocítuje, že mu toho druhého seslal sám Hospodin a učí se ho milovat tak, jak i Bůh miluje jeho. Některé věci, na rozdíl od našeho vztahu k Bohu, však nejsou v naší moci.

Ale má-li někdo toho druhého opravdu rád tak, jako sám sebe, už mu většinou nic nebrání v tom se za ním i vydat a udělat vše pro to, aby s ním i mohl být, ať už ten druhý bude, kde bude. Láska je někdy silnější než to, kde se člověk aktuálně nachází. Přál bych borovským i teleckým, aby si tu cestu jeden ke druhému i k sobě navzájem nakonec opravdu našli a byli jeden druhému i sobě navzájem tou posilou a tím požehnáním, jak si to asi přejeme všichni. A nám všem přejí, aby nás mělo i co spojovat a nejen dělit, jak tomu ještě občas v lecčems bývá. Ale nebojte se, všeho do času.